

ΟΔΗΓΙΑ ΟΔ144-2007-08(Α) ΤΟΥ 2016 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

(Τροποποιητική της Οδηγίας ΟΔ144-2007-08 του 2012 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας)

- Συνοπτικός τίτλος. 1. Η παρούσα Οδηγία θα αναφέρεται ως η Οδηγία ΟΔ144-2007-08(Α) του 2016 για την Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, η οποία τροποποιεί την Οδηγία ΟΔ144-2007-08 του 2012 για την Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.
- Κ.Δ.Π. 480/2012.
- Τροποποίηση του σημείου 1 του Τέταρτου Παραρτήματος, της Οδηγίας ΟΔ144-2007-08 του 2012.
2. Το σημείο 1 του Τέταρτου Παραρτήματος της Οδηγίας ΟΔ144-2007-08 του 2012 διαγράφεται και αντικαθίσταται με το νέο σημείο 1 ως ακολούθως:
- «1. Πελάτες εξ' αποστάσεως
- (α) Όταν ένας πελάτης αιτείται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής, συστήνεται όπως διευθετείται προσωπική συνέντευξη μαζί του κατά τη διάρκεια της οποίας θα λαμβάνονται όλα τα στοιχεία ταυτότητας. Στις περιπτώσεις όμως που ένας πελάτης, ειδικότερα μη-κάτοικος Δημοκρατίας, αιτείται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής μέσω του ταχυδρομείου, του τηλεφώνου ή του διαδικτύου χωρίς να παρουσιαστεί για προσωπική συνέντευξη, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ακολουθεί τις καθιερωμένες διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρα δέουσας επιμέλειας, όπως εφαρμόζονται για πελάτες με τους οποίους έρχεται σε άμεση και προσωπική επαφή και παίρνει ακριβώς τα ίδια στοιχεία και έγγραφα ταυτότητας ως αυτά απαιτούνται από τον Νόμο και την παρούσα Οδηγία, ανάλογα με τον τύπο του πελάτη. Τα εν λόγω στοιχεία και έγγραφα ταυτότητας που τηρεί στο αρχείο του ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα λαμβάνουν τις ακόλουθες μορφές:
- i. Πρωτότυπο, ή
- ii. Πιστό αντίγραφο (true copy) του πρωτότυπου, όπου η πιστοποίηση πραγματοποιείται από τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό, σε περιπτώσεις που εξακριβώνει ο ίδιος την ταυτότητα του πελάτη, αφού παρουσιαστεί σε αυτόν το πρωτότυπο, ή
- iii. Πιστό αντίγραφο (true copy) του πρωτότυπου, όπου η πιστοποίηση πραγματοποιείται από τρίτα πρόσωπα, σε περιπτώσεις που εξακριβώνουν τα ίδια την ταυτότητα του πελάτη, δυνάμει του άρθρου 67 του Νόμου και των προνοιών της παραγράφου 25 της παρούσας Οδηγίας, ή
- iv. Πιστό αντίγραφο (true copy) του πρωτότυπου, όπου η πιστοποίηση πραγματοποιείται από αρμόδια αρχή ή πρόσωπο που, σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες των νόμων της χώρας τους, είναι υπεύθυνοι για την πιστοποίηση της αυθεντικότητας εγγράφων ή στοιχείων, σε περιπτώσεις που εξακριβώνουν οι ίδιοι την ταυτότητα του πελάτη, ή
- v. Αντίγραφο του πρωτότυπου, νοουμένου ότι ακολουθείται τουλάχιστον μία από τις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο (β) πιο κάτω.
- (β) Επιπρόσθετα του μέτρου που προβλέπεται στο άρθρο 64(1)(α)(ii) του Νόμου, πρακτικές διαδικασίες που δύνανται να υιοθετηθούν για εφαρμογή του μέτρου του άρθρου 64(1)(α)(i) του Νόμου όσον αφορά πελάτες με τους οποίους ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν έρχεται σε άμεση και προσωπική επαφή είναι οι ακόλουθες:
- i. Διενέργεια της πρώτης πληρωμής στο πλαίσιο των συναλλαγών μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επ' ονόματι του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί και είναι αδειοδοτημένο σε τρίτη χώρα, η οποία, σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής, επιβάλλει απαιτήσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας της Ε.Ε.
- ii. Λήψη απευθείας βεβαίωσης της σύναψης επιχειρηματικής σχέσης μέσω άμεσης προσωπικής επαφής, του πραγματικού ονόματος, διεύθυνσης και αριθμού διαβατηρίου/ταυτότητας του πελάτη, από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο συνεργάζεται ο πελάτης, που λειτουργεί σε Κράτος Μέλος ή σε Τρίτη χώρα η οποία, σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής, επιβάλλει απαιτήσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας της Ε.Ε (ή πιστού αντίγραφου της βεβαίωσης).

- iii. Τηλεφωνική επικοινωνία με τον πελάτη, στο σπίτι ή στο γραφείο του, σε αριθμό που έχει εξακριβωθεί από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές. Κατά την τηλεφωνική επικοινωνία ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα επιβεβαιώσει πρόσθετες πτυχές των στοιχείων ταυτότητας που έχει υποβάλει ο πελάτης κατά τη διαδικασία ανοίγματος του λογαριασμού του.
- iv. Επικοινωνία μέσω τηλεδιάσκεψης με διαδικτυακά μέσα ("video call") με τον πελάτη, εφόσον εφαρμόζονται οι ασφαλιστικές δικλείδες της οπτικογράφησης ("video recording") και της λήψης στατικής εικόνας ("screen shot") της επικοινωνίας. Νοείται ότι πελάτης του οποίου η ταυτότητα ελέγχθηκε δυνάμει του παρόντος σημείου δε δύναται να καταθέσει ποσό ύψους πέραν των €2,000 ετησίως, ανεξαρτήτως του αριθμού λογαριασμών που ο πελάτης διατηρεί με τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό, εάν δεν έχει ληφθεί ένα πρόσθετο μέτρο της παραγράφου (β) του παρόντος ή του άρθρου 64(1)(α)(ii) του Νόμου προς έλεγχο της ταυτότητας του. Κατά τη διαδικτυακή επικοινωνία ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός θα επιβεβαιώσει πρόσθετες πτυχές των στοιχείων ταυτότητας που έχει υποβάλει ο πελάτης κατά τη διαδικασία ανοίγματος του λογαριασμού του.

Νοείται ότι ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός οφείλει να εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες προκειμένου να:

- 1. Επιβεβαιώνει και παρακολουθεί τόσο το ποσό κατάθεσης του πελάτη όσο και τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και λαμβάνει επιπλέον μέτρα ελέγχου της ταυτότητας του πελάτη αναλόγως του βαθμού κινδύνου
- 2. Εξασφαλίζεται η ομαλή διεξαγωγή των εργασιών σε περίπτωση που το ποσό κατάθεσης πρόκειται να ξεπεράσει το ποσό κατάθεσης €2,000 ετησίως
- 3. Προειδοποιεί κατάλληλα και έγκαιρα τον πελάτη για την πιο πάνω διαδικασία έτσι ώστε να εξασφαλίζει τη ρητή συγκατάθεση του πελάτη πριν την έναρξη της.
- v. Επικοινωνία με τον πελάτη μέσω ταχυδρομείου σε διεύθυνση που ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει προηγουμένως εξακριβώσει από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές, μέσω συστημένου ταχυδρομείου (Για παράδειγμα, η επικοινωνία μπορεί να περιλαμβάνει έγγραφα για το άνοιγμα του λογαριασμού τα οποία ο πελάτης θα πρέπει να επιστρέψει στον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό ή τον κωδικό που χρειάζεται ο πελάτης για να έχει πρόσβαση στον διαδικτυακό του λογαριασμό.)
- vi. Εκτέλεση ελέγχου της ταυτότητας με ηλεκτρονικά μέσα:
  - 1. Ο έλεγχος ταυτότητας με ηλεκτρονικά μέσα εκτελείται είτε άμεσα από τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό, είτε μέσω τρίτου προσώπου. Τόσο ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός όσο και τα εν λόγω τρίτα πρόσωπα πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
    - i. οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων τις οποίες τηρεί το τρίτο πρόσωπο ή στις οποίες έχει πρόσβαση το τρίτο πρόσωπο ή ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός είναι εγγεγραμμένες στον, ή/και εγκεκριμένες από τον, Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων για σκοπό φύλαξης προσωπικών δεδομένων (ή την αντίστοιχη αρμόδια αρχή στη χώρα τήρησης της εν λόγω βάσης δεδομένων).
    - ii. οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων παρέχουν πρόσβαση σε πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται τόσο σε τωρινές όσο και προγενέστερες καταστάσεις πουδεικνύουν ότι όντως το πρόσωπο υπάρχει και περιέχουν τόσο θετικές πληροφορίες (κατ' ελάχιστο το πλήρες όνομα, τη διεύθυνση και την ημερομηνία γέννησης του πελάτη) όσο και αρνητικές πληροφορίες (π.χ. διάπραξη αδικημάτων όπως κλοπή ταυτότητας, συμπερίληψη σε αρχεία αποθανόντων προσώπων, συμπερίληψη σε λίστες κυρώσεων και περιοριστικών μέτρων από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Συμβούλιο Ασφαλείας ΟΗΕ).
    - iii. οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων περιέχουν ευρύ φάσμα πηγών, με πληροφορίες από διάφορα χρονικά διαστήματα, που ενημερώνονται σε αληθινό χρόνο (real-time update) και αποστέλλουν ειδοποιήσεις (trigger alerts) όταν σημαντικά δεδομένα διαφοροποιηθούν.
    - iv. έχει καταρτίσει διαφανείς διαδικασίες που επιτρέπουν στον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό να γνωρίζει ποιες πληροφορίες ερευνήθηκαν, ποια είναι τα αποτελέσματα τους και τη σημασία τους σε σχέση με το βαθμό βεβαιότητας ως προς τον έλεγχο της ταυτότητας του πελάτη.

ν. έχει καταρτίσει διαδικασίες που επιτρέπουν στον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό να καταγράψει και να φυλάξει τις πληροφορίες που χρησιμοποιήθηκαν και το αποτέλεσμα σε σχέση με τον έλεγχο της ταυτότητας.

2. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός αξιολογεί τα αποτελέσματα του ελέγχου ταυτότητας με ηλεκτρονικά μέσα ώστε πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 61(3) του Νόμου. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός καταρτίζει μηχανισμούς για την εκτέλεση ποιοτικών ελέγχων ώστε να αξιολογεί την ποιότητα των πληροφοριών στις οποίες προτίθεται να βασιστεί.
3. Οι πληροφορίες πρέπει να προέρχονται από δύο ή περισσότερες πηγές. Κατ' ελάχιστο, η διαδικασία ελέγχου με ηλεκτρονικά μέσα πρέπει να πληροί το ακόλουθο πρότυπο αντιστοιχίας:
  - i. Εντοπισμός του πλήρους ονόματος και της παρούσας διεύθυνσης του πελάτη από μια πηγή, και
  - ii. Εντοπισμός του πλήρους ονόματος του πελάτη και είτε της παρούσας διεύθυνσης ή της ημερομηνίας γεννήσεως του από δεύτερη πηγή.
4. Για σκοπούς εκτέλεσης του ελέγχου της ταυτότητας με ηλεκτρονικά μέσα, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός οφείλει να καταρτίζει διαδικασίες ώστε να ικανοποιείται για την πληρότητα, εγκυρότητα και αξιοπιστία των πληροφοριών στις οποίες έχει πρόσβαση. Νοείται ότι η διαδικασία ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει έρευνα τόσο σε θετικές όσο και σε αρνητικές πληροφορίες.

(γ) Οι απαιτήσεις του άρθρου 64(1)(α) του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας εφαρμόζονται επίσης σε εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα που αιτούνται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής μέσω του ταχυδρομείου, τηλεφώνου ή διαδικτύου. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός λαμβάνει επιπρόσθετα μέτρα για να βεβαιωθεί ότι οι εταιρείες ή τα άλλα νομικά πρόσωπα πραγματικά λειτουργούν στη διεύθυνση που έχουν δώσει για τα κεντρικά τους γραφεία και ότι διεξάγουν καθ' όλα νόμιμες δραστηριότητες.»

Τροποποίηση του σημείου 5 του Τέταρτου Παραρτήματος, της Οδηγίας ΟΔ144-2007-08 του 2012.

3. Το σημείο 5 του Τέταρτου Παραρτήματος, της Οδηγίας ΟΔ144-2007-08 του 2012 τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση στην πρώτη γραμμή της πρώτης παραγράφου της φράσης «άτομα που κατέχουν σημαντικές δημόσιες θέσεις στο εξωτερικό και με φυσικά πρόσωπα που σχετίζονται με αυτά» με τη φράση «πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα ως ερμηνεύονται στο άρθρο 2(1) του Νόμου».

(β) Με τη διαγραφή του πρώτου μέρους της τρίτης παραγράφου «Με βάση την ερμηνεία του άρθρου 2 του Νόμου, πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα είναι τα φυσικά πρόσωπα, που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτες χώρες και στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα, οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους και τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των ανωτέρω προσώπων».

Έναρξη ισχύος.

4. Η παρούσα Οδηγία ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.